

הכנת סלט

◦ מלאכת טוחן

◦ מלאכת בורר

◦ מלאכת דש

◦ מלאכת מעבד

◦ מלאכת מבשל

◦ תרו"מ

מלאכת טוחן – חיתוך ירקות

◦ 'המחתך את הירק דק דק חייב משום טוחן'.

◦ לאלתר

◦ שיעור - 'דק דק', לא נתבאר בפירוש בחז"ל.

◦ רצועות דקות

◦ כלי המיוחד לקציצה

מלאכת טוחן – חיתוך ירקות

◦ נכון לחתוך גדול יותר מהרגיל, [הגרשז"א כל שזקוק לחיתוך נוסף בשיניים אין בו איסור, ועפ"ז יש שכתב שסתם סלט אין בו משום טוחן רק בדק מאוד יש איסור. אך יש אחרונים שכתבו "יותר מדרך שנהגו, כדי לצאת מספק", "חתיכות יותר גדולות מכפי שרגיל בחול"]

◦ ויש המחמירים שאף חיתוך גדול יש לעשותו רק סמוך לסעודה. [כיוון שלא נתפרש בחז"ל שיעור דקותם]

◦ במקום הצורך רשאי לחתוך את הסלט דק סמוך לסעודה כדרכו בכל יום.

מלאכת טוחן – חיתוך ירקות

◦ סמוך לסעודה היינו: משעשה שמתחילים להכין את הסעודה,
באופן שמיד בגמר ההכנות יתחילו את הסעודה.

◦ כשם שאסור לקצוץ דק כך גם אסור לעשות רצועות דקות דקות.

◦ גם כשחותכים דק סמוך לסעודה אין לעשות זאת בכלי המיוחד

לקציצה אלא רק בסכין רגיל וכיו"ב ובימנו בסתם

סכין אין כל חשש.

מלאכת טוחן – חיתוך ירקות

- קוצץ הירקות "סלייסר" (Slicer) שאיננו חותך דק אלא לפרוסות רחבות או קוביות גדולות, איננו בגדר כלי המיוחד ומותר להשתמש בו, אך ראוי להשתמש רק בסמוך לסעודה.
- כלי מכני המיועד להכנת סלט, שחותך גדול באופן שאין בו איסור של טוחן מותר להשתמש בו.
- באם יש בכלי הנ"ל כמה מצבים או כמה להבים ואפשר להגיע במכשיר זה לידי איסור - אין להתשמש בו בשבת אף באופן המותר.
- אם ידוע בוודאות שזה כלי שאין בו כל חשש מותר בשימוש, ואם לא ידוע בוודאות ראוי להמנע מלהשתמש בו.

עובדין דחול

○ באגרת הרמב"ם [הובא בתפארת ישראל] דאין הפי' לאסור כל מה שעושה בחול.

○ אלא יש בו כמה אופנים:

○ דדומה לאחד מל"ט מלאכות

○ שמא עי"כ יבא לעשות מלאכה

○ משום טרחא יתירה.

○ זלזול בכבוד שבת

מלאכת טוחן - שחיקת תבלינים

◦ תבלין היינו כל שאיננו נאכל בפני עצמו אלא רק בתערובת, כגון פלפל שחור, מלח וכיו"ב.

◦ אין לכתוש או לטחון תבלין פלפלין וכן הדין בכל סוגי התבלינים.

◦ אסור להשתמש בשבת/ יו"ט במטחנת פלפל מלח וכיו"ב

◦ אין היתר לקצוצם דק דק סמוך לסעודה 'לאתר'.

◦ מלח שכבר נטחן ואחר זמן חזר ונדבק מותר לפררו, כיוון ש"שאיין טוחן אחרי טוחן".

מלאכת טוחן - שחיקת תבלינים

◦ מותר לכותשם בשינוי גדול מהדרך שבא רגילים לכותשם בחול: 1. שינוי באופן הדיכה, ע"י כת הסכין 2. לא בתוך הכלי שרגילים לכותשו היינו בקערה ולא במכתשת.

- בצל ושום דיניהם כשאר ירקות, וכן פלפל חריף שנאכל גם לבדו דינו כשאר ירקות ולא כתבלין, ולכן מותר לחותכם כפי שחותכים את יתר הירקות.
- חריי"ן דינו כתבלין ולכן אסור לקצוצו דק דק. אף ביו"ט יש בזה איסור.

מלאכת טוחן - טחינת מאכלים שאינם גידולי קרקע

- ראוי לאכילה כמות שהוא מותר לטוחנו
- אך לא בכלי המיוחד לטחינה. כלי המיועד רק לקציצת גבינה וכיו"ב יש מקלים.
- מותר למעוך ביצה במזלג.
- מותר לקצוץ גבינה קשה, גבינה צהובה.
- אף לצורך מי שאיננו יכול לאכול מבלי לקצוץ - מותר.
- מה שאיננו ראוי לאכילה אלא א"כ טוחנים אותו אסור.

מלאכת טוחן – טוחן אחר טוחן

◦ אין טוחן אחר טוחן. ומותר לטחון לצורך השבת.

◦ אין לטחון בכלי המיוחד לטחינה.

◦ מותר לפורר לחם, מצות, ביסקוויטים.

◦ מותר לפורר מלח שנתגבש.

מלאכת טוחן – טוחן אחר טוחן

◦ סוכריה, שוקולד, וכיו"ב שנעשו לגוש אחד, מותר לפוררם והמהדר יעשה זאת בשינוי.

◦ תרפוח מותר לפוררה, והמהדר יעשה בשינוי.

◦ מותר לפורר טבק הרחה שנתקשה. והמהדר יעשה בשינוי.

◦ אין לשחוק סוכר טחון שיהי' דק עוד יותר. וכן ירק אף שנקצץ לרצועות דקות אין לחותכו דק יותר